

Gorzów Wlkp., 31 sierpnia 2022 r.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM**

WZŚ.4221.125.2022.KS

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 77 ust. 3, 4 w zw. z art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.) – dalej ustawa ooś oraz art. 106 §1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.), w ramach postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzanego dla przedsięwzięcia pn.:

„Budowa elektrowni fotowoltaicznej ‘Płomykowo’ o mocy do 4,3 MW wraz z urządzeniami infrastruktury towarzyszącej na działce o nr ew. 104/17 obręb Płomykowo, gmina Santok”,

którego inwestorem jest Votum Green Project Spółka Akcyjna z siedzibą we Wrocławiu,

- na wniosek Wójta Gminy Santok z 11 lipca 2022 r. znak: RRG.6220.14.2021.DD (data wpływu: 15 lipca 2022 r.),
- w oparciu o przedłożony przy ww. wniosku raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, opracowany przez zespół pod kierunkiem Łukasza Cieślik w maju 2022 r.,

uzgadniam realizację ww. przedsięwzięcia w wariantcie wnioskowanym przez inwestora i określám następujące warunki:

1. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:
Przedsięwzięcie polega na budowie elektrowni fotowoltaicznej o mocy do 4,3 MW wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą. Wyżej wymienione przedsięwzięcie przewidziane jest do realizacji na części działki o numerze ewidencyjnym 104/17, zlokalizowanej w obrębie Płomykowo, gmina Santok, województwo lubuskie. W ramach przedsięwzięcia planuje się zająć teren o powierzchni do ok. 6,5 ha.
2. Na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia należy podjąć następujące działania:
 - 2.1. W celu ograniczenia uciążliwości hałasowej prace związane z realizacją farmy fotowoltaicznej prowadzić wyłącznie w porze dziennej (między 6.00 – 22.00).
 - 2.2. Ścieki bytowe na etapie realizacji inwestycji odprowadzać do przenośnych, bezodpływowych zbiorników.

3. Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w projekcie budowlanym:
 - 3.1. Wykonać elektrownię fotowoltaiczną o mocy do 4,3 MW i łącznej powierzchni do 6,5 ha.
 - 3.2. Zastosować panele fotowoltaiczne pokryte powłoką antyrefleksyjną.
 - 3.3. Zastosować 1 stację transformatorową wraz z rozdzielnicami.
 - 3.4. Zastosować do 45 sztuk inwerterów, o poziomie mocy akustycznej do 70 dB każdy.
 - 3.5. Ogrodzenie elektrowni fotowoltaicznej montować z zachowaniem wolnej przestrzeni, o wysokości minimum piętnastu centymetrów, nad gruntem.
4. Przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia nie jest wymagane przeprowadzenie:
 - 4.1. oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na budowę;
 - 4.2. postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

UZASADNIENIE

Wójt Gminy Santok wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z wnioskiem z dnia 11 lipca 2022 r. znak: RRG.6220.14.2021.DD (data wpływu: 15 lipca 2022 r.), o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia pod nazwą **„Budowa elektrowni fotowoltaicznej ‘Płomykowo’ o mocy do 4,3 MW wraz z urządzeniami infrastruktury towarzyszącej na działce o nr ew. 104/17 obręb Płomykowo, gmina Santok”**, którego inwestorem jest Votum Green Project Spółka Akcyjna z siedzibą we Wrocławiu, przedkładając:

- raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, opracowany przez zespół pod kierunkiem Michała Cieślik w maju 2022 r.,

Kopia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz informacja o braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu inwestycji, zostały dołączone do wniosku Wójta Gminy Santok z 21 października 2021 r., znak: RRG.6220.14.2021.DD, o wydanie opinii o konieczności przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko.

Dokumenty złożone wraz z wnioskiem o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia spełniają wymagania, o których mowa w art. 77 ust. 2 ustawy o ooś.

Informacja o raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko zamieszczona została w publicznie dostępnym wykazie danych prowadzonym, w myśl art. 22 ustawy o ooś.

Na podstawie ww. raportu o oddziaływaniu na środowisko ustalono, co następuje: Przedsięwzięcie polega na budowie elektrowni fotowoltaicznej o łącznej mocy do 4,3 MW, wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą. Wyżej wymienione przedsięwzięcie przewidziane jest do realizacji na części działki o numerze ewidencyjnym 104/17, zlokalizowanej w obrębie Płomykowo, gmina Santok, województwo lubuskie. Całkowita powierzchnia działki wynosi 11,11 ha.

W ramach przedsięwzięcia planuje się zająć teren o powierzchni do ok. 6,5 ha. Uruchomienie elektrowni fotowoltaicznej wymaga wybudowania kilku powiązanych ze sobą technologicznie obiektów, w skład których wchodzi:

- konstrukcje stołów pod moduły fotowoltaiczne;
- panele fotowoltaiczne – ogniwa wykorzystujące energię słoneczną do produkcji energii elektrycznej,
- inwertery – urządzenia zamieniające prąd stały na prąd zmienny;
- rozdzielnica prądu;
- kontenerowa stacja transformatorowa;

- przyłącze energetyczne napowietrzne lub kablowe (w zależności od warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznej);
- ogrodzenie instalacji fotowoltaicznej z siatki bez podmurówki.

Teren, na którym planowana jest lokalizacja przedsięwzięcia nie jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Teren działki stanowią grunty orne o różnych klasach bonitacyjnych gleb (RV i RVI). W znikomym udziale występują nieużytki (N) oraz wody (W). Zgodnie z informacją zwartą w raporcie (w tym załączonym materiale zdjęciowym z inwentaryzacji) grunty rolne nie były użytkowane. Rozwinęła się tu fitocenoza charakterystyczna dla porzuconych gruntów ornich słabych klas, w średnio zaawansowanej postaci sukcesji roślinnej. Inwestycja realizowana będzie na części działki w obszarze wcześniej przekształconym przez człowieka, obecnie poddanym spontanicznemu zarastaniu przez pionierską roślinność zielną oraz drzewa (sosna zwyczajna, robinia akacjowa). W bezpośrednim sąsiedztwie działki inwestycji występują: drogi lokalne, rozproszona zabudowa zagrodowa, użytkowane i nieużytkowane grunty rolne, dalej także duży kompleks lasu. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa znajduje się w odległości ok. 20 m od granicy działki inwestycyjnej. Bezpośredni dojazd do miejsca inwestycji będzie się odbywał po istniejących drogach.

Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia wskazano w pkt 1 niniejszego postanowienia.

Przedstawione w raporcie o oddziaływaniu na środowisko informacje o planowanym przedsięwzięciu są wystarczające do oceny oddziaływania analizowanego przedsięwzięcia na środowisko i pozwalają zdefiniować warunki realizacji i eksploatacji, zapewniające ochronę wszystkich komponentów środowiska – pkt 2 niniejszego postanowienia oraz wymagania dotyczące ochrony środowiska, konieczne do uwzględnienia w dokumentacji do wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o ooś – pkt 3.

Przedmiotowe przedsięwzięcie, zgodnie z §3 ust. 1 pkt 54 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.) oraz w myśl art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy o ooś, jest przedsięwzięciem mogącym potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, którego realizacja wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia został stwierdzony w postanowieniu Wójta Gminy Santok z dnia 24 listopada 2021 r. znak: RRG.6220.14.2021.DD.

W myśl art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy o ooś, jeżeli jest przeprowadzana ocena oddziaływania na środowisko, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, przed wydaniem tej decyzji, uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Etap realizacji będzie związany z szeregiem oddziaływań. Oddziaływania mogą być rozłożone w czasie, co wynikać będzie z montażu poszczególnych paneli fotowoltaicznych i infrastruktury towarzyszącej. Roboty budowlane prowadzone będą z użyciem ciężkiego sprzętu. Będzie to źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz hałasu. Prace prowadzone będą na terenach użytkowanych rolniczo. Będą to jednocześnie emisje o charakterze niezorganizowanym. Budowa infrastruktury towarzyszącej wymagać będzie wykonania wykopów, w których ułożone będą linie elektroenergetyczne. Kable elektroenergetyczne poprowadzone zostaną w ziemi. Po usytuowaniu okablowania, wykopy zostaną zasypane. Nastąpi czasowe przekształcenie powierzchni terenu. Ziemia pochodząca z wykopów rozplantowana będzie na terenie inwestycji bądź zagospodarowana zgodnie z przepisami odrębnymi. Realizacja przedsięwzięcia spowoduje wytwarzanie odpadów. Będą to przede wszystkim odpady „budowlane” z grupy 17 oraz opakowania z grupy 15 wskazane w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r., poz. 10). Odpady te (poza glebą i ziemią) będą magazynowane

w kontenerach lub pojemnikach do czasu ich przekazania innym podmiotom do dalszego zagospodarowania. Oddziaływania na etapie realizacji, będą miały charakter okresowy i ustaną po zakończeniu robót budowlanych.

Z uwagi na rodzaj planowanej inwestycji, na etapie użytkowania występować będzie niezorganizowana emisja do powietrza związana z ruchem pojazdów po terenie inwestycji (prace serwisowe) o charakterze nieznaczającym. Woda na etapie eksploatacji nie będzie pobierana i nie będą powstawać ścieki. Wody opadowe i roztopowe będą odprowadzane powierzchniowo na teren działki. Działalność elektrowni może być źródłem niewielkich ilości odpadów, które będą powstawać podczas prac serwisowych. Odpady te będą zagospodarowywane przez podmiot wykonujący te prace. Ze względu na usytuowanie transformatorów w kontenerach oraz kabli energetycznych w ziemi brak będzie znaczącego oddziaływania w zakresie pola elektromagnetycznego.

W fazie funkcjonowania instalacji wystąpi niewielka emisja hałasu. Obiektami, które mogą powodować emisję hałasu będą jedynie pomieszczenia inwerterów i transformatora. Obiekty mogą zostać wyposażone w instalacje chłodzące, czyli wentylatory wymuszające obieg powietrza. W każdym dostępnym na rynku rozwiązaniu technicznym wentylatory znajdują się wewnątrz pomieszczenia. W raporcie przeanalizowano możliwość wystąpienia najgorszego scenariusza, czyli pracę wszystkich urządzeń wentylujących przez całą dobę z mocą akustyczną 70 dB. Zgodnie z informacją zawartą w raporcie w obszarze najbliższej występującej zabudowy podlegającej ochronie akustycznej, osiągnięto poziom natężenia hałasu wynoszący ok. 15 dB. Zgodnie z rozporządzeniem dopuszczalny poziom hałasu w środowisku na terenach zabudowy zagrodowej wynosi to 55 dB (pora dnia) i 45 dB (pora nocy), Uwzględniając powyższe, należy stwierdzić, iż funkcjonowanie przedsięwzięcia nie przyczyni się do przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach chronionych akustycznie, które zlokalizowane są w pobliżu inwestycji.

Demontaż przedsięwzięcia będzie prowadzony przy użyciu najlepszych dostępnych w tym czasie technologii, a teren zostanie zrehabilitowany i pozostawiony w stanie nie gorszym niż przez rozpoczęciem inwestycji, wpływ na środowisko nie będzie większy niż podczas etapu budowy.

Farma fotowoltaiczna związana jest z wykorzystaniem zasobów naturalnych – energii słonecznej. Przedsięwzięcie, zarówno w fazie realizacji, jak i eksploatacji nie będzie wpływało na zmiany klimatu w rejonie inwestycji.

Planowane przedsięwzięcie nie jest zaliczane do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w rozumieniu art. 248 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1973 ze zm.), nie jest również wymienione wśród obiektów, dla których można utworzyć obszar ograniczonego użytkowania, o którym mowa w art. 135 ust. 1 w/cyt. ustawy. Ryzyko wystąpienia katastrofy naturalnej czy budowlanej, przy zaplanowanej technologii i zakresie prac, ocenia się jako bardzo niskie. Ze względu na lokalizację oraz zakres przedsięwzięcia nie zachodzi również ryzyko transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Rozpatrywana inwestycja realizowana będzie w zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 138 o nazwie Pradolina Toruń – Eberswalde, ale poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią. Wg Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, inwestycja położona jest na terenie Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 34, której stan ilościowy oceniono jako dobry, chemiczny jako słaby, a ocena osiągnięcia celów środowiskowych jest zagrożona. Ponadto, przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych o nazwie Łączna i kodzie RW600018188988 - jest to naturalna część wód, jej stan oceniono jako zły, a osiągnięcie celów środowiskowych jako niezagrożone. Rozpatrywana inwestycja nie ma wpływu na stan wód, którego utrzymanie lub poprawa jest ważnym czynnikiem dla ochrony siedlisk lub gatunków

występujących na obszarach chronionych zlokalizowanych na wyżej wskazanych jednolitych częściach wód.

Planowane przedsięwzięcie ma być podjęte na działce, która jest położona:

- w obszarze chronionego krajobrazu „Dolina Warty i Dolnej Noteci”,
- w pobliżu obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Noteci PLB080002,
- poza ostojowymi stanowiskami przedmiotów ochrony wymienionych form ochrony przyrody,
- poza znanymi i uznanymi miejscami ochrony strefowej gatunków chronionych, wyznaczonymi przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim,
- w projektowanym lądowym korytarzu ekologicznym o roboczej nazwie „Zachodnia Puszcza Notecka”, którego granice zostały wskazane w oparciu o obserwacje migracji dużych ssaków lądowych, na podstawie danych, których dysponentem jest Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska,
- w miejscu gdzie nie występują wrażliwe na antropopresję: bagna, błota, torfowiska, lasy starodrzewu, tereny przyjeziorne i doliny rzeczne,
- poza stanowiskami przeżyciowymi zwierząt jak np. zimowiska nietoperzy, lęgowiska żółwia błotnego, zbiorniki rozrodcze płazów,
- poza terenem dolin rzecznych i rynien jeziornych, które stanowią w województwie lubuskim miejsca stwierdzeń cyklicznego gromadzenia się ptaków na długich, sezonowych przelotach,
- poza śródpolnymi enklawami bioróżnorodności, np. zadrzewieniem, czyżniami, szpalerami i alejami drzew,
- na odłogowanych gruntach rolnych (ornych), których walory i zasoby przyrodnicze oraz relacje ekosystemowe są wynikiem wcześniejszej ludzkiej działalności i pozostają pod ich wpływem,
- w sąsiedztwie gruntów rolnych, oferujących podobne warunki siedliskowe odłogowanych agrocenoz oraz agrocenoz gdzie praktykowana jest uprawa rolna o krótkich cyklach uprawy,
- w sąsiedztwie gruntów leśnych z uprawami leśnymi, gdzie hylocenozy kształtowane są w długich cyklach uprawy,
- w okolicy zabudowy mieszkaniowej i gospodarczej wsi Płomykowo, gdzie przyroda pozostaje pod istotnym wpływem ludzkiej działalności.

Przedłożony raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, będący skutkiem oceny oddziaływania na środowisko, dostarcza charakterystyki obecnego zagospodarowania działek przedsięwzięcia, jego miejsca i otoczenia oraz oddziaływań dla okresu budowy, eksploatacji oraz zakończenia eksploatacji.

W związku z powyższymi niezbędnymi i podstawowymi zagadnieniami poddanymi ocenie było:

- ustalenie zgodności przedsięwzięcia z reżimem ochrony i celami ochrony obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Warty i Dolnej Noteci” i ww. obszaru Natura 2000,
- wpływ budowy i eksploatacji na zasoby, twory i składniki przyrody,
- ustalenie oddziaływań, skali i skutków oddziaływań przedsięwzięcia na zidentyfikowane elementy biotyczne i abiotyczne w terenie przedsięwzięcia i w obszarze jego oddziaływań, obejmujące bezpośrednio, pośrednio, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio- i długoterminowe, stałe i chwilowe oddziaływania, dotyczące fazy przygotowania do eksploatacji, eksploatacji przedsięwzięcia, wreszcie jego likwidacji i renaturyzacji terenu,

- analiza skumulowanego efektu oddziaływań na zasoby, twory i składniki przyrody, związanego z obecnym zagospodarowaniem tych elementów w sąsiedztwie inwestycji,
- analiza skumulowanego efektu oddziaływań, na zasoby, twory i składniki przyrody, związanego z innymi przedsięwzięciami w miejscu i w regionie,
- prognoza skutków oddziaływania przedsięwzięcia dla podmiotów gospodarujących zasobami przyrodniczymi w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia,
- analiza potencjału i przyczyn możliwych konfliktów społecznych, związanych ze stanem zasobów, tworów i składników przyrody i ich zmianą w wyniku budowy i eksploatacji przedsięwzięcia.

W związku z tym, że ochrona przyrody w rozumieniu ustawy polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody analizowano wpływ budowy i eksploatacji elektrowni na te trzy składowe. Żaden z zasobów litosfery, atmosfery, hydrosfery i biosfery miejsca inwestycji nie zostanie utracony w wyniku jej podjęcia. Nie wymaga ona zniszczenia i niemożliwej do odtworzenia gleby, rzeźby, okrywy roślinnej czy gatunków świata zwierząt. Wpisuje się ona w zrównoważone użytkowanie tych przykładowych tworów mimo zmiany zagospodarowania terenu. Żaden ze składników przyrody nie ubędzie trwale z jej struktury. W trakcie budowy i eksploatacji żaden z zasobów, tworów i składników przyrody miejsca przedsięwzięcia oraz jego sąsiedztwa nie zostanie bezpowrotnie utracony i nadal możliwe będzie ich zachowanie, zrównoważone użytkowanie oraz odnawianie.

Obszar chronionego krajobrazu „Dolina Warty i Dolnej Noteci” obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych. Zakres ochrony tego obszaru chronionego krajobrazu, mający korespondować z celem, reguluje reżim prawny ustanowiony uchwałą nr XLII/625/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 26 lutego 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 01.03.2018 r., poz. 505). W odniesieniu do niego przedsięwzięcie nie wymaga i nie spowoduje:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry;
- wydobywania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości a także minerałów i bursztynu; dokonywania zmian stosunków wodnych;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych.

Dla przedmiotowej działki nie sporządzono aktu prawa miejscowego, o którym mowa w art. 23a ustawy o ochronie przyrody (Dz., U. 2022 r., poz. 916), inwestycji nie dotyczą zatem także zakazy zapisane w art. 24 ust. 1a uop.

Przedłożony raport i ocena oddziaływania na środowisko nie wykazały aby przedsięwzięcie było niezgodne z powyższymi zakazami. Szczególnym zakresem przeprowadzonej procedury oceny oddziaływania na środowisko jest, w przypadku obszaru chronionego krajobrazu i przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko, relacja i skala wpływu przedsięwzięcia nie tylko na przyrodę, ale także krajobraz i funkcję korytarza ekologicznego.

Miejsce przedsięwzięcia nie jest lokalną, tym bardziej regionalną, ostoją flory i fauny lub niepowtarzalnym stanowiskiem stałej ich obecności i przebywania, poza którym funkcjonowanie pojedynczych osobników lub ich zgrupowań nie jest możliwe, a której przekształcenie lub zmiana funkcji wpłynie negatywnie na jakikolwiek gatunek oraz układ

ekosystemowy, w stopniu decydującym o obniżeniu walorów przyrodniczych obszaru chronionego krajobrazu. Biotopy nie są tu zróżnicowane, a złożoność i spektrum nisz siedliskowych nie jest tu efektem zaawansowanego procesu sukcesji. Wprost przeciwnie, są to układy regeneracyjne i adaptacyjne, pozostające pod wpływem zmiennego w czasie i zakresie oddziaływania człowieka, w tym przypadku czasowego porzucenia gospodarki rolnej.

Budowa i eksploatacja elektrowni fotowoltaicznej wymaga zmiany użytkowania i zagospodarowania gruntów rolnych ww. działki. Zmiana będzie skutkowałą eliminacją tradycyjnej uprawy na korzyść murawy traw i ziołorośli, utrzymywanej poniżej stelaży paneli fotowoltaicznych i między nimi. Ta zmiana sposobu użytkowania będzie polegała na wprowadzeniu do obecnej mozaiki krajobrazu otwartego, przy drodze gruntowej i w sąsiedztwie lasu, infrastruktury o charakterze przemysłowym. Formalnie będą to nadal grunty rolne, o niemal 100% powierzchni czynnej, o niskiej roślinności zielnej, wymagającej koszenia oraz ogrodzenia. Z perspektywy obecnego znaczenia agrocenoz dla zachowania krajobrazu, o zróżnicowanych ekosystemach lub ekosystemie, pełniącym niepowtarzalne usługi ekosystemowe dla potrzeb turystyki i wypoczynku, planowana zmiana zagospodarowania nie będzie istotna.

Nie dojdzie do likwidacji agrocenozy bądź wielkopowierzchniowej monotypizacji uprawy. Obecny potencjał korytarzowy działki inwestycji, w odniesieniu do rozległych powierzchni leśnych na północy i zachodzie oraz doliny Noteci na południu i wschodzie, może być co najwyżej lokalny. Chociaż działki leżą w ww. korytarzu ekologicznym, jednak grunty orne miejsca planowanej inwestycji nie są częścią zagłębienia rynnowego, nie ma tu żadnego ciek, zbiornika wodnego, długich pasów zwartej roślinności wzdłuż rowów melioracyjnych, rozległych powierzchni czyżni, alei i szpalerów drzew które to struktury krajobrazowe mogłyby ukierunkowywać wędrówki zwierząt lub stanowić część ekosystemów pełniących usługi migracji zwierząt, np. wodopojów lub stałych kryjówek. Lokalne znaczenie korytarzowe może wynikać z występujących spontanicznie, rozmieszczonych płatami zgrupowań drzew (sosny), stanowiących miejsce ukrycia (losowego miejsca przebywania dużych i średnich zwierząt) wśród otwartego krajobrazu pól oraz jego sąsiedztwa od północy przez drogę z lasami Puszczy Gorzowskiej. Teren inwestycji, znajduje się jednak w pobliżu zabudowy wsi Płomykowo a także linii kolejowej Gorzów Wlkp.- Krzyż.

Zmiana użytkowania, w tym budowa ogrodzenia, którego posadowienie jest możliwe także obecnie w gruntach rolnych, nie wyeliminuje opisanej funkcji korytarzowej ekosystemu ugorowanej obecnie roli. W sąsiedztwie przedsięwzięcia będą nadal przestrzenie, umożliwiające swobodne przemieszczanie się zwierząt, tj. przede wszystkim niewielkie płaty drzew (lasu), luźne zadrzewienia na gruntach ornych oraz tereny otwarte, w otoczeniu ww. działki. Elektrownia będzie stanowić przeszkodę migracji o skali lokalnej dla zwierząt, nie spowoduje jednak nieprzekraczalnej bariery migracji, uniemożliwiającej przemieszczanie się w przestrzeni i w różnym czasie, a skutkującej izolacją populacji jakiegokolwiek gatunku. W odległości do 1 km od miejsca planowanej inwestycji nie występują bądź są planowe inne farmy fotowoltaiczne, czyli wielkopowierzchniowe tereny ogrodzone. Wnioskodawca zaproponował rozwiązanie minimalizujące oddziaływanie ogrodzenia na przemieszczanie się małych ssaków, np. lisa i zającą (których ślady obecności stwierdzono na działce inwestycji) oraz płazów, przez pozostawienie szczeliny pomiędzy gruntem a podstawą siatki. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim uznał tę propozycję za korzystną i sformułował warunek dla inwestycji o treści: ogrodzenie elektrowni fotowoltaicznej montować z zachowaniem wolnej przestrzeni o wysokości minimum piętnastu centymetrów nad gruntem.

Zmiana fizjonomii krajobrazu, w odniesieniu do stanu obecnego, będzie lokalnie znacząca – w miejscu odłogowanych gruntów rolnych pojawi się infrastruktura typu przemysłowego, dotąd nieobecna w otwartym krajobrazie rolnym sąsiedztwa wsi

Płomykowo. Tu należy uwzględnić, że elektrownie fotowoltaiczne są nowym składnikiem, każdego typu krajobrazu, gdyż są młodym wytworem ludzkiej działalności. Działka inwestycji przeznaczona pod zabudowę fotowoltaiczną posiada słabo urozmaiconą rzeźbę, jest prawie płaska, o różnicach wysokości względnej ok. 2,5 m, lekko nachylona ku dolinie Noteci. Fizjografia terenu nie predysponuje elektrowni do postaci dominanty krajobrazowej. Od terenów zabudowanych, działkę nr 104/17 przesłania wysoka roślinność śródpolna, przydrożna oraz przywodna (wzdłuż cieków/rowów) oraz większe płyty lasu. Na potencjalnych liniach widokowych zabudowy m. Płomykowo nie ma perspektyw widokowych kierujących wzrok na całą powierzchnię planowanej elektrowni.

W mozaice krajobrazu pojawi się infrastruktura dotąd nie kojarzona z krajobrazem wsi. Pod tym względem będzie to istotna zmiana obecnego krajobrazu antropogenicznego, na znacznej powierzchni, ale na małej przestrzeni widokowej. W sprzyjającej ekspozycji oraz przy obecności przesłon widokowych elektrownie fotowoltaiczne nie stanowią dominanty krajobrazowej. Sama instalacja ma elementy niskie - wysokość zestawu panelu oraz wsporników nie przekracza 5 m, a ma zwykle do 4 m. Znormalizowane, kontenerowe stacje transformatorowe sięgają do 4 m wysokości. Doświadczenie istniejących elektrowni fotowoltaicznych wskazuje, że w odległości 50-100 m przestają stanowić element przysłonowy tła krajobrazu. Absorbują uwagę nie z powodu skali, ale obiektu nowego i obcego, a jego zaadaptowanie następuje z upływem czasu. Prefabrykowane elektrownie fotowoltaiczne nie zmieniają długotrwale krajobrazu, tak jak np. zabudowa mieszkaniowa lub gospodarcza. Podlegają demontażowi bez śladu w fizjonomii i strukturze krajobrazu. Wspomniane doświadczenie istniejących obiektów wskazuje, że na tle powtarzalnych, geometrycznych struktur i tekstur paneli fotowoltaicznych elementem zmienności są kontenerowe stacje transformatorowe. Skupiają uwagę przez to, że są pojedyncze na tle rzędów. Raport informuje, że w ramach działań minimalizujących ogrodzenie oraz stacje transformatorowe pomalowanie będą w kolorach dobrze wkomponowujących się w otoczenie (odcienie szarości i zieleni).

W miejscu przedsięwzięcia nie wyznaczono, zgodnie z art. 23a ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody, strefy ochrony krajobrazu, stanowiącej przedpola ekspozycji, osi widokowej, punktu widokowego lub obszaru wyróżniającego się lokalną formą architektoniczną, które byłyby istotne dla zachowania walorów krajobrazowych obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Warty i Dolnej Noteci”.

Podsumowując, przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu. Przedsięwzięcie zgodnie z art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2022 poz. 916) nie narusza zakazu § 3 pkt 2 ww. uchwały Sejmiku Województwa Lubuskiego. Z perspektywy ochrony przyrody obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Warty i Dolnej Noteci”, to jest zachowania, zrównoważonego użytkowania oraz odnawiania jego zasobów, twórców i składników przyrody nie ma potrzeby formułowania indywidualnych uwarunkowań dla realizacji oraz eksploatacji inwestycji.

W związku z położeniem przedsięwzięcia w pobliżu obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Noteci PLB080002 (w odległości ok. 400 m), rozpatrywano przede wszystkim relacje charakteru oraz oddziaływania przedsięwzięcia wobec funkcji ochrony przyrody jakie ten obszar pełni. Celem ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Noteci (DDN), zgodnie z SDF, jest utrzymanie bądź przywrócenie właściwego stanu ochrony reprezentantów 23 gatunków ptaków: głównie siedlisk wodnych, łąkowych i zaroślowych.

Skutki realizacji przedmiotowej inwestycji nie będą prowadzić do zmian obecnych warunków funkcjonowania gatunków ptaków – przedmiotów ochrony ww. obszaru Natura oraz ich siedlisk, np. warunków wodnych, stanu powietrza, warunków troficznych wody i gleby. Mając na uwadze listę dotąd rozpoznanych zagrożeń, presji i działań, mających wpływ na obszar, a istotnych z perspektywy oddziaływań budowy i eksploatacji planowanego

przedsięwzięcia można stwierdzić, że nie ma wśród nich wspólnego zbioru. W Standardowym Formularzu Danych obszaru Natura 2000 DDN, wśród zewnętrznych oddziaływań negatywnych na obszar wskazano: na poziomie wysokim, obce gatunki inwazyjne a na poziomie średnim, produkcję energii wiatrowej. Plan zadań ochronnych, jako zagrożenia identyfikuje, np. obniżenie poziomu lustra wód gruntowych i powierzchniowych (przesuszenie i/lub likwidacja torfianek, starorzeczy, śródpolnych oczek wodnych, wilgotnych łąk i terenów bagiennych), zmiana reżimu hydrologicznego rzeki, drapieżnictwa norki amerykańskiej, lokalizacji w obszarze lub w bezpośredniej jego bliskości zespołów siłowni wiatrowych, usuwanie roślinności krzewiastej z terenu międzywala, intensyfikacja działalności rolniczej, prowadząca do przekształcenia trwałych użytków zielonych na grunty orne, zalesianie terenów otwartych, rozwój spontanicznej sukcesji roślinnej, prowadzącej do przeobrażenia użytków zielonych w zbiorowiska leśne lub zbiorowiska szuwaru trzcinowego. Najbliższe stanowiska przedmiotów ochrony, tj. kszczyka położone są w odległości ca. 1,4 km od działki inwestycji. Skutki zdiagnozowanych oddziaływań na środowisko, wynikające z budowy i eksploatacji elektrowni fotowoltaicznej: hałas, ruch maszyn i pojazdów, obecność człowieka, ograniczona dostępność terenu, zmiana użytkowania gruntów ornych na wieloletnie zioła, nie mieszczą się w kategorii ww. zagrożeń, nie spowodują podobnych im skutków oraz nie zwiększą ich poziomu.

Zmiana zagospodarowania, polegająca na czasowym zaniechaniu tradycyjnej polnej uprawy i wprowadzeniu zespołu instalacji solarnych, spowoduje zmianę krajobrazowo-ekosystemową w przestrzeni gruntów ornych. W działce inwestycji, w trakcie budowy i eksploatacji, dokona się lokalnie, długookresowa zmiana obecnej postaci szaty roślinnej dotąd wykształcającej się spontanicznie na odłogowanych gruntach ornych. Grunty orne porzucone czasowo nie spełniają jednak wymagań siedliskowych, w szczególności bytowych dla ptaków, które są przedmiotami ochrony w obszarze DDN, np. gęgawy, łabędzia niemego, cyranki, krakwy, kani czarnej, kani rudej, derkacza, kszczyka, żurawia. Większość z nich wymaga wód płynących lub stojących, starych lasów, ekstensywnie użytkowanych łąk utrzymywanej w kulturze. Otwarte bądź częściowo zadrzewione powierzchnie pól są/mogą być dla nich jedynie okazjonalną i ledwie częścią przestrzeni życiowej.

Nie jest to także lokalna, tym bardziej regionalna, ostoja fauny lub niepowtarzalne miejsce stałego jej przebywania, poza którym funkcjonowanie pojedynczych osobników lub ich zgrupowań nie jest możliwe, a której przekształcenie lub zmiana funkcji, które tutaj nie jest planowane, wpłynie negatywnie na gatunek i stan jego ochrony.

Podsumowując, obszar objęty pracami nie jest lokalną i regionalną ostoją przyrody, powiązaną ekosystemowo w sposób istotny z przedmiotami ochrony przyrody wymienionego obszaru Natura 2000. Budowa i eksploatacja inwestycji nie prowadzi do takiej zmiany zagospodarowania terenu, która zmieni obecne relacje z chronionymi gatunkami ptaków i ich siedliskami życia.

Planowana inwestycja:

- nie dokona fragmentacji siedlisk chronionych oraz nie zmieni ich powierzchni,
- nie wpłynie na kluczowe procesy i związki kształtujące strukturę obszaru,
- nie spowoduje przebudowy zespołów i zgrupowań gatunków,
- nie zakłóci relacji ekosystemowych,
- nie spowoduje/zintensyfikuje zagrożenia dla utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk (liczby osobników oraz powierzchni odpowiednich miejsc dla ich występowania),
- nie spowoduje bariery migracji.

Nie wiąże się także z taką zmianą w środowisku, która powodowałaby znaczący wpływ na relacje funkcjonalno-przestrzenne i kluczowe procesy oraz związki kształtujące integralność innych obszarów Natura 2000 a także spójność sieci Natura 2000.

Przedstawiony przez inwestora zakres wykorzystania środowiska oraz oddziaływań przedsięwzięcia nie wymaga, w odniesieniu do przedmiotów ochrony DDN: zmiany liczebności populacji, gwarantującej jej utrzymanie się w biocenozie przez dłuższy czas, bądź zmniejszenia powierzchni ich siedliska a tym bardziej naturalnego zasięgu gatunku. Teren przedsięwzięcia nie stanowi elementu wyjątkowego i specyficznego rodzaju układów ekosystemowych, które mogłyby mieć powiązanie bądź decydować o wartościach ekosystemów wodnych, wodno-błotnych lub użytków zielonych, mających kluczowe znaczenie dla najbliższych, a tym bardziej wszystkich przedmiotów ochrony DDN. Wobec powyższego inwestycja nie będzie kolidowała z celami wyznaczenia obszaru Natura 2000 DDN, określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 r. nr 25, poz 133, ze zmianami), tj. ochroną populacji dziko występujących gatunków ptaków, utrzymaniem i zagospodarowaniem ich siedlisk zgodnie z wymogami ekologicznymi, przywracaniem zniszczonych biotopów oraz tworzeniem biotopów. Nie będzie także kolidowała z bieżącymi celami działań ochronnych dla obszaru Natura 2000 DDN a jej skutki oddziaływań bezpośrednich i pośrednich budowy i eksploatacji nie będą skutkowały niemożliwością podjęcia i realizacji działań ochronnych w jego planie zadań ochronnych.

Po zapoznaniu się z dokumentacją, dostarczoną przez inwestora, oraz w oparciu o dostępną wiedzę w przedmiotowej sprawie, ustalono, że planowana inwestycja nie będzie znacząco oddziaływać na cele ochrony ww. obszaru Natura 2000, nie narusza zatem zakazu wynikającego z art. 33 ust 1 ustawy o ochronie przyrody.

Tylko w najbliższym sąsiedztwie działki inwestycji tj.: w promieniu do 1 km (od geometrycznego środka), znajduje się około 150 ha gruntów rolnych (ornych i innych), w tym o podobnych uwarunkowaniach siedliskowych obecnego użytkowania części działek, na których planuje się realizację inwestycji. Jest to zatem wystraszający zasób ewentualnych, okazjonalnych powierzchni żerowisk dla ptaków będących przedmiotem ochrony ww. obszaru Natura 2000.

Miejsce przedsięwzięcia nie jest lokalną, tym bardziej regionalną, ostoją przyrody lub niepowtarzalnym miejscem stałego przebywania zwierząt, roślin lub grzybów, poza którym funkcjonowanie pojedynczych osobników lub ich zgrupowań nie jest możliwe, a której przekształcenie lub zmiana funkcji wpłynie negatywnie na cały gatunek i jego stan. Wartość przyrodnicza terenu jest typowa dla porzuconych gruntów ornich słabych klas. Sukcesją roślinna wykształca zatem charakterystyczną dla nich fitocenozę, tj. rośliny zielne oraz krzewy i drzewa, np. sosna zwyczajna. Taka postać przyrody nie wyróżnia się wśród otoczenia mozaiki lasów, łąk i pól, a z perspektywy ochrony przyrody jest powszechna, nie stanowi unikat i fenomenu, którego zasoby, twory lub składniki winny być szczególnie chronione. Wskazana lokalizacja stanowisk paneli fotowoltaicznych wymaga wielkopowierzchniowej wycinki drzew – głównie samosiewów sosny, przy czym dotyczyć będzie północnej części działki, a podobny wiekowo i strukturalnie drzewostan porolny występuje na jej części południowej oraz na sąsiedniej działce. Nie stwierdzono, aby teren przedsięwzięcia stanowił element specyficznego rodzaju układów ekologicznych i krajobrazu, tu rozumianego jako jednostka o ponadekosystemowej organizacji przyrody, których przekształcenie, z przyczyn charakteru i położenia przedsięwzięcia, mogłoby być potraktowane jako mające niekorzystny wpływ na przyrodę.

Biotop agrocenoz przeznaczonych pod zabudowę fotowoltaiczną nie jest tu silnie zróżnicowany, a złożoność i spektrum nisz siedliskowych nie jest tu efektem zaawansowanego procesu sukcesji. Są to układy regeneracyjne i adaptacyjne, pozostające pod wpływem zmiennego w czasie i w zakresie oddziaływania człowieka. Stąd też możliwa obecność gatunków powszechnych, bardziej eurytopowych niż rzadkich stenobiontów, dla których chwilowe zniszczenie części takiego siedliska nie będzie stanowić utraty jedynej nisz życiowych. Występują, jak podaje raport, rośliny uprawne oraz pospolite, szeroko rozpowszechnione gatunki segetalne z klasy (*Stellarietea mediae*), i ruderalne z klasy

(*Artemisietea vulgaris*), takie jak: babka zwyczajna (*Plantago major*), bodziszek drobny (*Geranium pusillum*), bylica zwyczajna (*Artemisia vulgaris*), komosa biała (*Chenopodium album*), tasznik pospolity *Capsella bursa-pastoris*, rdestówka powojowata *Bilderdykia convolvulus*, pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*), przymiotno kanadyjskie (*Conyza canadensis*), przytulia czepna (*Galium aparine*), życica trwała (*Lolium perenne*). Najbliższe otoczenie rowów melioracyjnych pokrywają zbiorowiska szuwarowe z klasy *Phragmitetea* (szuwar trzcinowy *Phragmitetum australis*) oraz zbiorowiska ruderalne. Na niewielkich płatach występuje roślinność murawowa porastająca licznie przez szczotlicę siwą.

Przeprowadzona inwentaryzacja przyrodnicza nie wykazała na nich obecności ostoi gatunków chronionych, co jest konsekwencją charakteru wykorzystania terenu. Potencjalnie mogą tu pojawiać się ptaki, płazy i gady, z których większość jest chroniona, a ich obecność jest zależna od losowości zdarzeń, a przede wszystkim od dalszego charakteru użytkowania gruntu rolnego, tj. pozostawionego w tym stanie bądź przywróconego do kultury uprawy, np. przez wycinkę drzew.

W takim biotopie to użytkowanie/brak użytkowania decyduje, w przewadze, o możliwości występowania zwierząt w tym np. tymczasowych schronień, żerowisk, terenu przemieszczania. Zwykle jest to kilka gatunków ssaków, z których większość to gatunki pospolite i liczne w kraju lub gatunki łowne, np. lis, sarna, zając, drobne gryzonie polne, rzadziej jelen i dzik. Raport informuje o stwierdzonych śladach żerowania, odchodach i tropach a także bezpośrednich obserwacjach osobników spośród ww. gatunków. Geografia miejsca i jego użytkowanie sprawia, że nie ma tu czynników ważnych dla płazów, gadów i nietoperzy np. schronień dziennych, miejsc zimowania i stanowisk rozrodu. Użytkowanie determinuje także charakter lęgowej awifauny wykluczając występowanie siedlisk lęgowych dla gatunków wodnych, wodno-błotnych i leśnych, a ograniczając go do występowania pospolitych i licznych w kraju gatunków, zdolnych wyprowadzać lęgi w otwartej przestrzeni pola, nad ziemią w wyższej roślinności zielnej bądź w krzewach, np. skowronka polnego, trznadla, cierniówki, piegży. Przestrzeń działki może być także uwarunkowanym losowo, nieregularnym żerowiskiem, łowiskiem lub przestrzenią przelotu, np. ptaków szponiastych (obserwowany: bielik, kania ruda, pustułka, myszołów), krukowatych lub gatunków pobliskiego ekotonu pola i lasu, np. słyszanych i obserwowanych osobników: dzięcioła czarnego, szpaka, skowronka polnego, trznadla. Wobec powyższego nie uznano za obligatoryjne rozpoczęcie prac budowlanych poza okresem lęgowym większości ptaków, który przypada na okres od marca do sierpnia. Działanie to może być podjęte fakultatywnie przez inwestora.

Miejscami pozbawionymi stałej okrywy roślinnej będzie droga wewnętrzna, plac manewrowy oraz podstawy kontenerowych stacji transformatorowych. Specyficzne użytkowanie powierzchni pod panelami (utrzymywanie niskiej murawy w elektrowni, o postaci porolnego nieużytku), utrwali siedliska dla gadów, np. jaszczurki zwinki oraz dla płazów, np. ropuchy szarej. Inwestycja może przyczynić się do zwiększenia różnorodności i/lub liczebności bezkręgowców (motyli i trzmieli). Dla ptaków małych, np. szpaków nie będzie to uciążliwość, a koszona lub niewykoszona ruń roślin zielnych będzie wzbogacać obszar żerowania i diety. Obszar elektrowni może być ponadto wykorzystywany jako miejsca gniazdowania dla ptaków, a dla sów jako terytoria żerowiskowe, co wykazały brytyjskie wyniki badań farm fotowoltaicznych i terenów przyległych o tej samej strukturze siedlisk, które pierwotnie występowały przed instalacją farm.

Koszenie roślinności na terenie inwestycji będzie odbywało się według potrzeb, czyli nawiązując do ekstensywnego użytkowania kośnego, od środka farmy fotowoltaicznej w kierunku jej brzegów, co można uznać jako działanie minimalizujące oddziaływanie farmy fotowoltaicznej na ptaki, bezkręgowce, płazy i gady krajobrazu rolniczego. Obszar planowanej zabudowy fotowoltaicznej nie obejmuje niewielkich odcinków rowów melioracyjnych, zlokalizowanych w południowej części działki nr 104/17.

Nie zidentyfikowano wątpliwości w zakresie oddziaływań na gatunki chronione, a tym bardziej potrzeby formułowania uwarunkowania z zakresu ochrony gatunkowej zwierząt, roślin i grzybów, które wykraczałoby poza rozwiązania prawne ochrony gatunkowej. Nie stwierdzono wrażliwych ostoi i miejsc bytowania innych dzikich zwierząt wymagających szczególnych uwarunkowań, niesformułowanych w prawie ochrony przyrody. Nie jest to ponadlokalna ostoja bioróżnorodności, której bogactwo wyróżnia ją z terenów sąsiednich. Wyniki inwentaryzacji przyrodniczej, wykonanej na potrzeby rozpoznania terenu inwestycji wskazują na występowanie zaledwie 4 gatunków płazów i gadów. Nie stwierdzono występowania gatunków chronionych bezkręgowców. Gatunki zwierząt, w tym chronione, odnotowane w trakcie inwentaryzacji fauny działki inwestycji, należą do grupy licznych, rozpowszechnionych na Niżu Polskim oraz niezagrażonych w skali kraju i regionu, dla których dostępność odpowiednich siedlisk po zrealizowaniu przedsięwzięcia nadal będzie duża.

Rozpatrywano domniemane oddziaływanie na ptaki z tytułu tzw. zanieczyszczeń wizualnych np. olśnienia oraz efektu fałszywego lustra wody. W chwili obecnej zakłada się, że takie oddziaływanie przypuszczalnie istnieje, jednak potwierdzający materiał dowodowy jest znikomy, dlatego też skutki oddziaływań, np. kalectwo i śmiertelność ptaków, osłabienie osobnicze i populacji pozostają w sferze przypuszczeń. Mimo obecnych instalacji solarnych w województwie lubuskim nie zgłoszono dotąd szkody w środowisku bądź potencjalnej szkody w środowisku z zakresu oddziaływania na gatunki chronione zwierząt z tytułu domniemanego zjawiska fałszywego lustra wody i omyłkowego lądowania ptaków, skutkującego kontuzjami lub śmiertelnością. Standardowe obecnie, a motywowane sprawnością pochłaniania promieniowania słonecznego, są powłoki antyrefleksyjne wbudowane w ogniwa solarne, pokryte teksturowanym, antyrefleksyjnym szkłem, które redukuje polaryzację i odbijanie światła.

Problematykę zanieczyszczeń wizualnych można także odnieść do kilkudziesięcioletniego doświadczenia wielkopowierzchniowych szklarni ogrodniczych, a ostatnio także upraw rolniczych realizowanych pod osłoną szkła lub folii. I w tym względzie doświadczenie skutków domniemanego oddziaływania, w postaci kalectwa i śmiertelność wędrujących ptaków środowisk wodnych i wodno-błotnych należy do sfery domniemań, a nie udokumentowanych, przez instytucje ochrony przyrody, faktów. Dodatkowym aspektem zmniejszającym domniemany efekt olśnienia oraz efektu fałszywego lustra wody są przerwy pomiędzy szeregami paneli, szerokości od 3 m do 5 m, których wielkopowierzchniowe szklarnie ogrodnicze nie posiadają. Przyjęte rozwiązanie przesyłania pozyskanej energii elektrycznej, w postaci podziemnej instalacji przewodów elektrycznych w miejscu inwestycji, nie przyczynią się do pomnożenia naziemnej struktury elektroenergetycznej, będącej jedną z przyczyn antropogenicznej śmiertelności ptaków.

Niekiedy uwarunkowania, z zakresu oddziaływania na ptaki, ustalone w postępowaniach ocenowych dla instalacji paneli słonecznych wynikają z domniemania o utracie siedlisk dla ptaków lub pielęgnacji terenu pod panelami. W obydwu przypadkach odniesieniem jest obecny potencjał siedliskowy odłogowanej agrocenozy dla ptaków, który jest obecnie w dynamicznej przemianie polegającej na zarastaniu drzewami terenów otwartych a ponadto jest możliwa nagła, całkowita zmiana tej postaci w przypadku przywrócenia tych gruntów do użytkowania rolniczego i wprowadzenia całkowicie innej postaci ekosystemu, uzależnionego od zmienności upraw i cykliczności zabiegów rolnych oraz od potrzeb, rytmu i kultury uprawy. Ta postać skutkuje losowością, przygodnym i zmiennym składem ornitofauny, a możliwość ponownego użytkowania gruntów rolnych (ornych) nie jest uwarunkowana tym składem. W odniesieniu do tego, elektrownie fotowoltaiczne stabilizują, na planowanych kilkadziesiąt lat eksploatacji, typ użytkowania okrywy roślinnej podłoża, a sam pielęgnacji zabieg jest tożsamy tradycyjnej uprawie - koszenie. W przypadku farm fotowoltaicznych, w sytuacjach przekształcania jedynych bądź

ostatnich przestrzeni otwartych, analizuje się efekt ograniczający dostępność do znajdujących się na powierzchni gruntu łowisk, żerowisk i lęgówisk. W przypadku działki inwestycji i jej sąsiedztwa nie ma takiego problemu ponieważ w bliskości znajdują się rozległe grunty krajobrazów rolnych, w tym odłogowane oraz w postaci tradycyjnego ich użytkowania. Ogrodzenie farm fotowoltaicznych i zabieg koszenia mogą sprawić efekt wabiący dla ptaków, w tym niektórych szponiastych, polujących na drobne zwierzęta np. na gryzonie. Podobne zjawisko jest obserwowane w o wiele mniej atrakcyjnym sąsiedztwie terenów zieleni i opłotowania dróg szybkiego ruchu.

Główne zagrożenia dla ptaków krajobrazu rolniczego wynikają z następujących przyczyn:

- zwiększanie dawek środków ochrony roślin uprawnych oraz dawek nawozów, co ma skutkować redukcją bazy pokarmowej;
- komasacja pól, mająca skutkować zwiększeniem wielkości pojedynczej działki uprawy i monokultury uprawy oraz brakiem miedz i siedlisk marginalnych;
- intensyfikacja zabiegów agrotechnicznych, co ma skutkować ograniczeniem dostępnością siedlisk, płoszeniem, kalectwem i śmiertelnością.

Planowane przedsięwzięcie, w każdym wymienionym przypadku zagrożenia, nie tylko nie jest źródłem tego zagrożenia, ale wprost przeciwnie ogranicza je:

- nie wymaga uprawy, a więc stosownych środków ochrony i nawożenia;
- nie upraszcza siedlisk, a wzbogaca je i stabilizuje;
- nie wymaga zabiegów agrotechnicznych, a redukuje zabiegi pielęgnacyjne do utrzymania niskiej okrywy roślinnej.

Dotychczasowe doświadczenie funkcjonowania elektrowni fotowoltaicznych wskazuje, że mogą one stanowić atrakcyjne tereny lęgowe i żerowiskowe dla niektórych gatunków, których populacja ulega zmianie np. dla skowronka polnego lub szeregu rodziny ziarnojadów.

Logistyka przedsięwzięcia, w trakcie budowy i eksploatacji, będzie się odbywała w sieci istniejącej infrastruktury komunikacyjnej i przesyłowej, nie wymaga zatem budowy, która mogłaby mieć wpływ na stan przyrody i jej ochrony. Intensyfikacja ruchu i przesyłania energii elektrycznej będzie miała ten wpływ znikomy.

Planowane przedsięwzięcie wpisuje się w realizację zobowiązania, przyjętego przez rząd Polski, zwiększenia udziału tzw. energii odnawialnej w produkcji i konsumpcji energii elektrycznej. Celem tej polityki jest zmniejszenie emisji dwutlenku węgla, wskazanego jako istotny czynnik zmian klimatu. W związku z tym analiza oddziaływania przedsięwzięcia na klimat musi osiągać, bez względu na faktyczne oddziaływanie, wynik wpływu pozytywnego. Podążając logiką wywodząca się z tego celu oraz przyjętego sposobu realizacji, a wywodząc z szeregu domniemań o negatywnym wpływie zmian klimatycznych na poszczególne grupy i gatunki świata przyrody ożywionej, należy również przyjąć, że pozytywny wpływ na klimat będzie skutkował pozytywnym wpływem na reprezentację tego świata. Żadne z oddziaływań przedsięwzięcia na klimat nie będzie miało skali wymagającej działań minimalizujących z tytułu wpływu na przyrodę i ochronę przyrody.

Rozpatrywano możliwość negatywnego wpływu na przyrodę miejsca inwestycji z tytułu tzw. fotowoltaicznych wysp ciepła. Zjawisko to, polegające na akumulowaniu i oddawaniu nagromadzonego ciepła przez zestaw paneli i wsporników, zostało zarejestrowane w silnie nasłonecznionych obszarach stref pól suchych przy braku zwartej, roślinnej okrywy glebowej. Jak dotąd nie zarejestrowano w roślinno-klimatycznej strefie klimatu umiarkowanego zjawisk fenologicznych, np. wcześniejszego/późniejszego kiełkowania, kwitnienia, wykształcenia nasion, które byłyby skutkiem domniemanej fotowoltaicznej wyspy ciepła, a które można by traktować jako zjawisko negatywne dla przyrody. W modelowych ujęciach traktuje się to domniemane zjawisko jako pozytywne dla np. dzikich pszczoł i trzmieli lub w ogóle dla owadów, na które polują np. nietoperze i ptaki. W małym obrębie oddziaływania może ono

łagodzić amplitudę dobowej temperatury. W sąsiedztwie dotąd funkcjonujących elektrowni nie odnotowano negatywnego skutku, wywołanego zmianą mikroklimatyczną, na gospodarowanie zasobami, tworami i składnikami przyrody. W odniesieniu do warunków mikroklimatycznych dotychczasowego charakteru odłogowanych gruntów ornych, zmieniającego się w procesie sukcesji roślinnej, elektrownie fotowoltaiczne stabilizują dotychczasową zmienność w sezonach roku i w kolejnych latach.

Nie sformułowano uwarunkowania dla realizacji planowanych wykopów pod fundamenty bądź podziemne linie przesyłania energii elektrycznej. Dostępne technologie instalacji stelaża nośnego paneli solarnych obejmują kotwienie, naziemne bloczki betonowe lub podziemne. W przypadku tych ostatnich, prefabrykowanych lub wykonanych na miejscu, wykop jest płytki i nie wymaga długotrwałego, uwarunkowanego technologią, przetrzymywania. Wykop pod podziemne przewody elektryczne jest wąskoszczelinowy i również nie wymaga długotrwałego przetrzymywania, co mogłoby stanowić pułapkę dla małych zwierząt. Przeprowadzona inwentaryzacja potwierdziła obecność na działce inwestycji oraz w jej sąsiedztwie osobników płazów: ropucha szara, żaba trawna oraz gadów: jaszczurki zwinki i jaszczurki żyworodnej. W pobliżu miejsca prac nie występują jednak zbiorniki wodne oraz tereny podmokłe (z wyjątkiem wysychających rowów) będące/mogące być stałymi stanowiskami rozrodczymi płazów.

Ruch ciężkich pojazdów i wykopy będą mieć charakter punktowy, krótkotrwały i ustępujący dlatego nie uznano za obligatoryjne stosowanie tymczasowych zabezpieczeń w postaci płotków herpetologicznych czy odgradzanie głębokich wykopów. Zabezpieczenia te mogą mieć, jak to deklaruje wnioskodawca, jedynie charakter alternatywny w przypadkach losowych.

Nie wykazano aby budowa i eksploatacja elektrowni fotowoltaicznej mogła spowodować zmianę użytkowanych zasobów, tworów i składników przyrody sąsiedztwa przedsięwzięcia, która skutkowałaby upośledzeniem gospodarujących tu podmiotów lub mogła wzbudzić konflikty społeczne, związane ze zmianą stanu zasobów, tworów i składników przyrody.

Oddziaływania okresu budowy będą krótkoterminowe i punktowe, co najwyżej lokalne. Obecność ludzi i maszyn oraz związane z tym oddziaływania nie będą się różniły od obecnego tu tła oddziaływań wynikających, np. z prac polowych, leśnych lub z terenów zabudowanych m. Płomykowo. Można domniemać, że nawet skumulowane nie będą zjawiskiem nowym dla dzikich zwierząt, powodującym płoszenie o skali zagrożenia dla osobników w miejscu przedsięwzięcia, a tym bardziej dla wszystkich reprezentantów gatunku. Oddziaływania okresu eksploatacji będą długoterminowe, ale nieznaczące.

Skutkiem logistyki przedsięwzięcia, budowy i późniejszej eksploatacji będą oddziaływania o skali, która nie spowoduje naruszenia równowagi przyrodniczej. Nie będzie to też wymiar, który wymagałby kompensacji przyrodniczej.

Rozwiązania z zakresu ochrony środowiska, w tym stosowanie znormalizowanych procedur, urządzeń i surowców, spełnią kryteria ochrony przyrody w miejscu inwestycji i zasięgu jego oddziaływania, w tym antropogenicznie przekształconym terenie o niestabilnych układach ekologicznych. Agrocenoza działek inwestycji nie jest częścią ekosystemu o zaawansowanych postaciach sukcesyjnych, co z perspektywy ochrony przyrody i szczególnych okoliczności wymagałoby jej zachowania. Nie jest to postać zasobu, której nie można odtworzyć lub która byłaby unikatowa. Zmiana użytkowania nie spowoduje upośledzenia zrównoważonego użytkowania i odnawiania zasobów, tworów i składników przyrody.

Z perspektywy ochrony przyrody, która polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów nie ma potrzeby: kategorycznego zachowania obecnej tu biocenozy, jej utrzymywania w trakcie budowy i eksploatacji elektrowni i kategorycznego

zachowania obecnych tu tworów przyrody nieożywionej, form i struktur, oraz ich odnowienia po budowie i eksploatacji.

Zastosowane działania minimalizujące wpływ na przyrodę nawiązują do dobrych praktyk lokalizacji, rozwiązań przestrzennych i technicznych polecanych, dla elektrowni fotowoltaicznych, przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

Przy zastosowaniu planowanych rozwiązań technicznych i organizacyjnych, omówionych w przedłożonym raporcie oraz przy spełnieniu warunków określonych w niniejszym postanowieniu nie pogorszy się stan środowiska. Dlatego w pkt 4 niniejszego postanowienia przedstawiono stanowisko, że nie jest konieczne przeprowadzenie ponownej oceny oddziaływania ww. przedsięwzięcia na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania tego przedsięwzięcia na środowisko, w ramach postępowania w sprawie wydawania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o ooś.

W związku z powyższym oraz w oparciu o cytowane na wstępie przepisy postanowiono jak w sentencji.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 77 ust. 7 ustawy o ooś, na niniejsze postanowienie nie przysługuje stronie zażalenie. Natomiast zgodnie z art. 142 k.p.a. postanowienie, na które nie przysługuje zażalenie strona może zaskarżyć w odwołaniu od decyzji.

podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym kwalifikowanym certyfikatem

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Santok - ePUAP;
2. aa